

fyrstu bøkurnar

Bókaøkingarskráin 1827-1842 og fyrsta skrásetta bókin í henni:
Saxo: Norges Konge-Krønike af Snorre Sturleson, fordansket ved N.F.S. Grundtvig, bd. 1-3. – Kbh. 1818-1822.
Gevari: N.F.S. Grundtvig, 1827.
Mynd: Birgir Kruse

“Ved Udgangen af sidstledne Aarhundrede bestod Bogsamlingen af noget over 6000 Bind, hvori blandt der fandtes adskillige værdifulde Værker. Mange af Bøgerne fortjente at blive lettere tilgængelige for Almenheden, end Tilfældet havde været hidindtil. Dette har man opnaaet dels ved affattelse af en systematisk Fortegnelse af bøgerne...”

Eitt lítið úrval av hesum nógvu fyrstu bókunum á Færø Amts Bibliotek verða vístar á framsýn-

ingini *Bókasavning & bókasavnið*, sum verður at síggja í forholdlini á Landsbókasavninum frá týsdegn-um 7. nov.

Framsýningin kastar eisini ljós á netverkið av fólki, sum fyrst í 1800-talinum var við til at byggja eina føroyska bókliga mentan upp. Ígjøgnum katalog, skrásetingar og signaturar sæst nevnliga ein slóð av ymskum eigarum, gevarum og seljarum. Høvuðskeldan, ið hevur verið brúkt til hesa framsýningina, er *Bókaøkingarskráin* (við listaføring yvir nýkomnar bókur) fyri árin 1827-1842, og í henni sæst m.a. hvør hevur givið ella selt bøkurnar til FAB.

Bæði *Bókaøkingarskráin* og fyrsta bókin ið er skrásett í henni, verða at síggja á framsýningini.

Bøkur við eini søgu

Fleiri av bókunum á framsýningini hava eina søgu at fortelja, og ein teirra er bókin *Lexicon Islandico-Latino-Danicum* hjá Biörn Haldorson, sum kom út 1814. Hetta var ein tann fyrsta bókin, sum kom á Færø Amts Bibliotek, og hon er nr. 63 í bókaøkingarskránni:

Haldorson, Biörn: *Lexicon islandico-latino-danicum*. Islandsk Lexicon. Ex manuscriptis Legati Arna-Magnæani cura R. K. Raskii editum.

Præfatus est P.E. Müller. Vol. 1—2. Havniæ 1814.

Gevari: Det nordiske Oldskriftselskab, 1827

Søgan aftanfyrir hesa bókaávuna er hendan:

W. Hammershaimb (1744-1828),

sum var landfúti í Føroyum, hevði stóran áhuga í føroyska málinum, og átti eitt rættiliga stórt bókasavn. Í 1824 fekk hann stóra handritið til føroysku orðabókina, ið Jens Chr. Svabo (1746 – 1824) hevði arbeitt uppá. Hammershaimb sendi í 1827 handritið hjá Svabo til “Det nordiske Oldskriftsselskab” í Keyp-

mannahavn, og afturfyrir sendi Oldskriftsselskabet hesa íslensku orðabókina, sum Rasmus Rask gav út í 1814, til Færø Amts Bibliotek.

Hendan dýrmetta gáva verður umtalað í ársyvirritinum hjá Oldskriftsselskabet fyri 1827, og har stendur:

“Da adskillige Færøboer begynde at lægge sig efter Islandsken, men savne de fornødne hjælpemidler, saa fandt selskabet det passende, til Gengjeld for denne kjærkomne Foræring, at skjenke et Exemplar af Bjørn Haldorssons af Prof. Rask udgivne islandske Lexicon til det nyoprettede Amtsbibliotek i Thorshavn.”

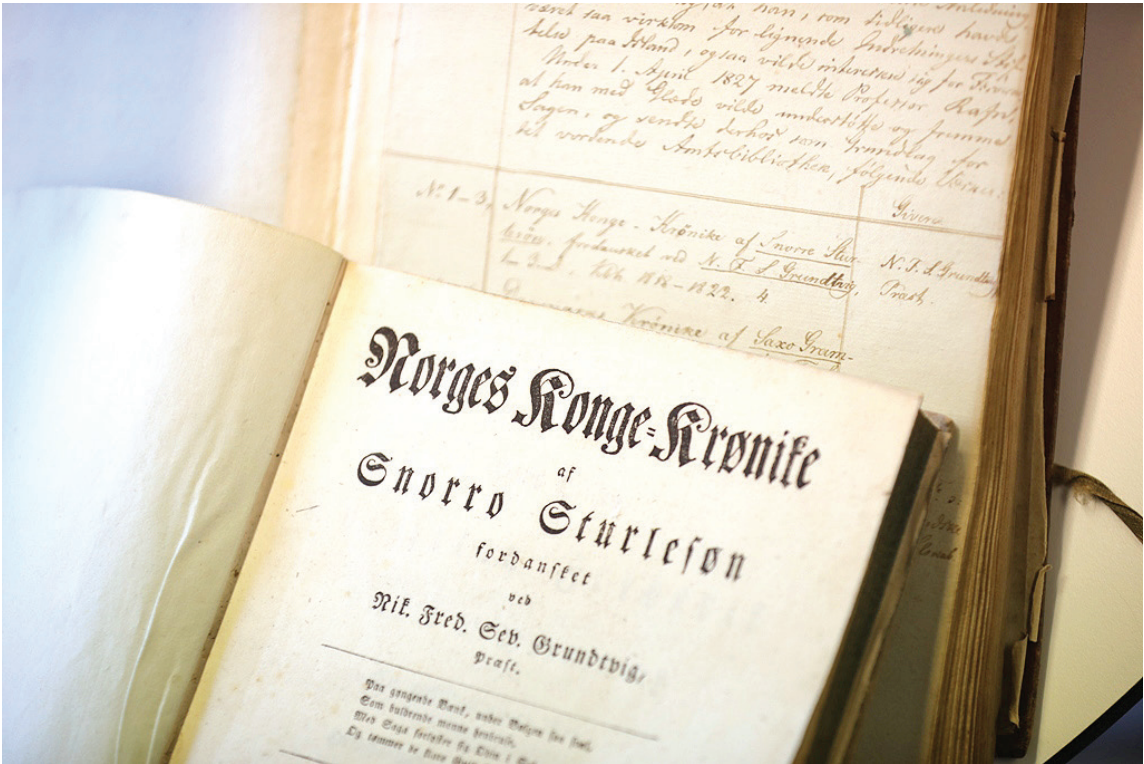
(M.A.Jacobsen: *Føroya Amts Bókasavn 1828-1928*, Tórsh. 1929, s. 5-6)

Á framsýningini verða eisini aðrar av bókum Hammershaimbs at síggja. Hann átti bæði visindaligar og skaldsligar bókur, og tá hann doyði vóru hesar seldar á uppboði, og Færø Amts Bibliotek keypti 217 teirra.

Framsýning, framløgur og tónleikur

Týskvöldið 7. november kl. 19.30-20.30 letur framsýningin “Bókasavning & bókasavnið” upp á Føroya landsbókasavni, og tveir fyrilestrar fara hetta kvöldið at kasta ljós á hetta týdningarmikla tíðarskeið í føroyskari tjóðarbygging.

Skráin verður hendan:

C.C. Rafn sendi leiðbeiningar til Jens Davidsen og Mikkjal Müller um ætlaða føroyska bókasavnið, og ráddi teimum m.a. til at útvega eina bókaøkingarskrá:

“En Masseprotokol for det første maa anskaffes, hvor Bøgerne indføres efterhaanden, som de indkomme i fortløbende Nr. med Givernes Navne i en Rubrik ved Siden, samt Indsendernes.”
C.C. Rafn i brævi til Davidsen og Müller, dagf. 3. Juni 1827.

Bókaøkingarskráin verður víst fram á framsýningini, og í henni síggjast hesir upplýsingarnir ið Rafn viðmælti.

Vælkomin: Annika Smith, landsbókavørður.

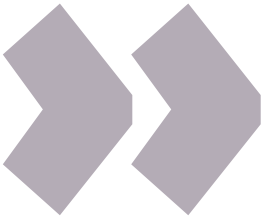
Fyrilestur: Kim Simonsen: At byggja tjóðina - Bókasavn og aðrir stovnar sum samleikahjálparar.

Tónleikur: Angelika Nielsen og Ívar Bærentsen spæla lög úr nótabók Svabos.

Fyrilestur: Ole Wich: H.C. Lyngbye og bókaávurnar til Færø Amts Bibliotek 1829 og 1834.

Kaffi, smákøkur og høvi at hyggja at framsýningini. Tiltakið er ókeypis, og øll eru hjartaliga vælkomin.

Framsýningin, ið kann síggjast komandi vikurnar, er úrslit av samstarvi millum: Føroya Landsbókasavn / Vigdis Bjarnadóttir & Network for European Travel Writing to the Romantic Far North / Ole Wich

Og komandi árin streymaðu bókur frá útheiminum til bókasavnið í lítla høvuðsstaðin í Norðuratlantshavinum